

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!

СЛАВІТЕ ЙОГО!

Божий мир приходить

Посвячення просфори в наших церквах сповіщає, що приходить особливий час зустрічі з Богом, який народжується у Вифлеємі. Бог, що приходить, це наш найкращий гість, який обдаровує нас заповненням, що Він з нами (бо «з нами Бог», як співаємо у Великому Повечер'ї Різдва Христового).

Ділення просфорою нас єднає, заохочує щоб ми подали собі руки, привітали себе зі світлим празником. Кожний з нас, на свій спосіб, спішить до того Вифлеєму — до своєї парафіяльної церкви, щоб тут радісно заспівати коляду «Бог Предвічний».

Минулого року під час Різдвяних Свят просили ми Бога м. ін. щоб допоміг вистояти молодим людям в Києві на Майдані. Цього року приходимо до Бога і, думаю, просимо, щоб з народжен-

ням дитяти Ісуса запанував мир у світі — щоб не переслідували християн, мир в Україні — щоб не гинули українські воїни, мир в наших серцях та домах. Глибоко переживаючи події в Україні, шукали ми способу і надалі це робимо, як допомагати, але через це увійшло в наше думання та діяння багато непевності та запитань: як це закінчиться і чи взагалі запанує мир. Як може виглядати завтрішний день?

(Закінчення на 3 сторінці)

Різдвяне послання Блаженнішого Святослава

Не бійтеся, бо я звіщаю вам велику радість, що буде радістю всього народу: сьогодні народився вам у місті Давидовім Спаситель — Христос Господь (Лк 2, 10–11).

Христос народився!

Цими словами благовісника з небес Христова Церква звіщає спасенну новину. Сьогодні нам народився Спаситель: Господь на землю зійшов і явився в людському тілі у місті Вифлеємі. Радіє цього дня небо і земля, радіє весь людський рід тим, що наш Творець не покинув свого сотворіння, але прийшов, щоб прийняти його долю. Він сам став людиною, щоб розділити з нею її життя: її болі і радості, її тривогу і непевність. Господь стає одним із нас, об'являє себе нашим Спасителем і Визволителем.

У святі Різдва Христового ми радіємо тому, що більше не почуваємося самотніми і покинутими, святкуємо те, що Бог є з нами, що Він нас любить, і бачимо втілену Божу любов у новонародженому Дитятку Ісусі, який ніжно спочи-

ває в яслах на сіні. Таїнство народження нашого Спасителя виявляє нам правду про те, як велике Боже відкривається нам через слабке людське, як людське мале і незначне може стати Божим великим!

Привілей перебувати біля Божого Дитяти мали разом із мудрецами зі Сходу лише ті, хто не соромився бути поруч із потребуєчними, вигнанцями та переслідуваними

Святе Євангеліє оповідає нам, що Господь Всесвіту народився в родині біженців. Спочатку через наказ кесаря, а потім через кровожерність царя Ірода Пресвята родина була змушена покинути свою домівку та просити прихистку в чужих людей. Так, наш Бог забажав народитися як безхатченко і біженець!

(Закінчення на 2 сторінці)

Послання Владик УГКЦ у Польщі на Різдво Христове

Відкинь же всякий страх і пізнай преславні речі: з любови бо приходить нині на землю Бог, в моїм лоні прийнявши тіло. Ти побачиши його народження, як він благоїзволив; сповнившись радістю, поклонись йому, як Творцеві твоему, якого ангели безперестанно оспівують і славословлять з Отцем і Святим Духом. (Стихира Навечір'я Різдва)

Всесвітлішим і Високопреподобним Отцям, Преподобним Монахам і Монахиням, Дорогим у Христі Братам і Сестрам!

Христос Рождається!

У ці Святі Дні Різдва Христового стаємо з радістю і глибокою задумою перед іконою Святої Родини. Те, що колись, перед двома тисячами років збулося у вифлеємську ніч, — це одинока, неповторна подія в історії світу. Вона має подвійне значення: як історія людини, а також історія спасіння, що перебуває понад усіляким часом. Те, що слово стало тілом — як пише святий Йоан Євангеліст, і поставило своє шатро поміж

людьми (Йо. 1, 14), — це одинока дійсність, яка все уприсутнюється у світі. Як вчить Конститутія Догматична про Святу Літургію — уприсутнюється в інших постатях та інших вимірах.

У другий день Різдвяних Свят, Церква відзначає Собор Пресвятої Богородиці і пам'ять св. Йосифа, її обручника. Після величного свята приходу Месії, Церква природно вказує спільноту його народження. Родина, спільнота чоловіка і жінки, найменша клітина держави і Церкви. Це ж в ній — чоловік і жінка, у Таїнстві подружжя отримують Боже благословення на спільне прямування до Царства Небесного.

(Закінчення на 2 сторінці)

*Всечеснішому Духовенству! Преподобним Монахам і Монахиням!
Дорогим у Христі Мирянам Української Греко-Католицької Церкви у Польщі!
Мир у Господі!*

З нагоди величного празника Різдва Христового та наступаючого Нового 2015 Року Божого бажаємо усім Вам добра і миру у серцях, спокою, усіх благ та Божого благословення у кожному дні Вашого життя.

*Митрополит Іван Мартиняк
Владика Володимир Ющак
Владика Євген Попович
Редакція БЛАГОВІСТА*

Послання Владик УГКЦ у Польщі на Різдво Христове

(Продовження з 1 сторінки)

В родині батьки вводять у таїнственне життя своїх дітей і вчать їх молитви. Так як св. Йосиф і Пресвята Богородиця виконали все, що було приписано законом для введення в релігійне життя новонародженого Божого Сина.

Сьогодні, коли у світ народжується Цар Миру, Син Бога Живого, питаємо також про родину. У контексті подій, які мають місце в Україні, Сирії, Іраку і інших країнах, де проходять воєнні дії, наше питання і турбота за родину є дуже актуальні. Отож, перед трудними виборами і великими викликами стають чоловіки — голови родин, коли біля дому падають бомби і гинуть люди. Як забезпечити основні життєві потреби жінки і дітей? Чим їх нагодувати і в що зодягнути, як забезпечити дах над головою, коли війна все руйнує? Вісті, які дивимося чи читаємо в медіальних передачах, усвідомлюють нам, що не всі наші співбрати християни мали змогу сісти до святочної вечері, щоб скуштувати традиційних страв! Не всі мали змогу піти до храмів на святкові богослужіння, щоб заспівати радісне „З нами Бог”, розумійте народи, і покоряться бо з нами Бог! Однак Бог не знеохочується гріховними діями людини, але виходить їй на зустріч, приходячи у цей страшний світ і даючи надію!

З передання Святого Письма, яке тими днями читаємо по церквах, чуємо про такі самі події, як сьогодні. Святий Йосиф Обручник з Пресвятою Богородицею вирушають в дорогу, щоб доповнити державний обов'язок. Опісля народження Сина Божого, Свята родина мусить втікати перед амбіцією володаря Ірода, який хотів вбити Новонародженого Ісуса. Війни прокочувались по сусідніх державах. Святе дитя і Його родина були в небезпеці на кожному кроці. Точно так само, як і наші родини, чи то в Україні чи на поселенні, перебувають під великим «обстрілом» того світу, щоб знищити в ній те, що цінне, велике, а водночас крихке, мале і невинне. Святий Папа Іван Павло II в синодальній адгортації присвяченій родині Familiaris Consortio, каже, що обставини, в яких знайшлася сьогодні родина, мають в собі позитивний і негативний аспект: перший є знаком Христового спасіння, яке діє в світі, другий — є знаком відкинення любові Бога через людину. Різдво Христове стає надією радості життя для всіх хто терпить переслідування, нестачу, хворобу і всякого роду інший брак в тому світі. Ця святочна подія, Різдво Христа, стається знаком спасіння. Пастирі, які прибігли до вертепу в Вифлеемі Юдейському, почули цю радісну вістку від ангела, який сказав їм: Не бійтесь, бо я звіщаю вам велику радість, що буде радістю всього народу: Сьогодні народився вам у місті Давидовім Спаситель, він же Христос Господь (Лк. 2, 10–11). Це Він, Ісус Христос, якого бачимо завинутого в пелени і лежачого в яслах, буде діяти у світі Силою Духа Святого і звіщати прихід Царства Божого. До учнів Йоана Хрестителя скаже: Ідіть і сповістіть Йоана про те, що чуєте й бачите: Сліпі бачать

і криві ходять; прокажені очищуються і глухічують; мертві воскресають і вбогим проповідуються Добра Новина. (Мт. 11, 4-5).

Цю велику радість присутності Спасителя в світі, проповідуються і в нашій батьківщині вже понад тисячу років. Від часів Київської Русі аж до сьогодні Церква безупинно і невтомно вказує, що Бог прийшов у світ, щоб дати людині надію визволення з гріха, а також заохочує вірних запросити Бога до своїх родин і особистого життя. Великий Митрополит Андрей Шептицький, Мойсей Української Греко-Католицької Церкви, якого 150-ту річницю від дня народження будемо відзначати в 2015 р., кілька разів у своїх посланнях звертався до родин, щоб уприсутнили Бога в щоденному житті. Усвідомлював, що греко-католицька родина так само підлягає небезпекам втрати надії і Божої ласки. У посланні „О подружстві і родині” з 1902 р. пише, що кожен християнин мусить молитися, бо ласка Божа конечно до християнського життя потрібна, а чим більше в життю молитви, тим більше ласки Божої. І кожен з Вас, браття добрі, се добре розуміє, як конечно потрібна молитва в життю християнським, і кожен з Вас з того сповідається, як залишити щоденні молитви. Без молитви не відбувається зустріч з Живим Христом. Наша приватна молитва — особиста і родинна, яка слугує продовженням церковної літургійної молитви. Наші парафії, а в них наші сім'ї мають знову стати школою молитви для всіх вірних.

Дорогі Брати і Сестри!

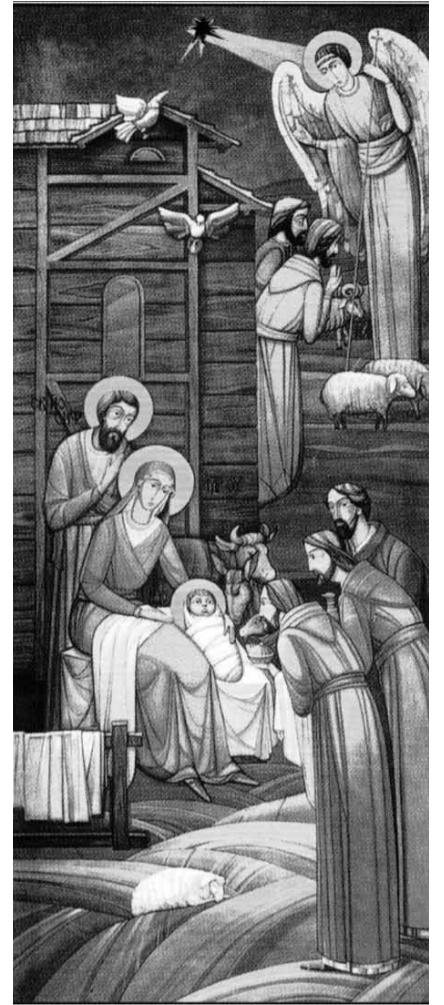
Родина — це мала домашня церква, недільне зібрання на Службі Божій багатьох родин на спомин Господа, і Бога, і Спаса нашого Ісуса Христа, є ознакою присутності сьогодні народженого Спасителя. Це недільна Євхаристійна спільнота є повним образом Божого діяння в світі. Однак бачимо, що не всі наші родини усвідомлюють потребу користуватися Божими дарами, якими є свята Таїнства, Євхаристія, Свята Сповідь, а і щораз частіше таїнство подружжя відкладається на пізніше. Слід запитати: коли прийде це пізніше? Ми, як пастирі Божого люду, маємо обов'язок нагадати, що таїнственне життя є джерелом Божої Ласки, як навчає катехизм «Христос наша Пасха», це безпосереднє входження у життя пресвятої Тройці і черпанням з джерела Життя, яким є Господь Бог. Хто живе в гріхах, не сповідається, не причащається Тілом і Кров'ю Христа Спасителя. Тим часом молоді, хоч не мають перешкоди до вінчання, не вінчаються, а живуть разом на подобу подружжя, і так позбавляють себе доступу до Джерела Життя, яким є Новонароджений. Тому то делегати Перемисько-Варшавської Митрополії, зібрані на Архиепархіальному Соборі, який проходив в Перемишлі 2-4 жовтня 2014 р. звертали увагу на потребу поживавити і зробити пріоритетним душпастирство родин і молодих подруж. У постулатах Собору знайшлися такі прагнення Божого Люду, як: ввести катехизу для батьків перед хрещенням дитини, бажано з батьками хресними; пригадувати про повагу молитви в родині, вчити конкретних форм перед Святвечором, молитва св. Єфрема у Великому Пості; організувати в парафіях катехизи для молодих батьків. Всім нашим спільнотам, малим і великим, потрібно у молитвах перед Іконою Різдва Христового, Святої Родини, кликати помічі для освячення наших родин. Для при-

Різдвяне послання Блаженнішого Святослава

(Продовження з 1 сторінки)

За таких дивних обставин народження Спасителя привілей перебувати біля Божого Дитяти мали разом із мудрецами зі Сходу лише ті, хто не соромився бути поруч із потребуваними, вигнанцями та переслідуваними. Відкривши Йому двері свого серця, свого дому, розпізнавши знак спасіння в Господі, що народився у вертепі, ці люди сповнилися божественною радістю серед темряви ночі. Бо ж різдвяне таїнство — це здатність увійти в Божу присутність і зустріти новонародженого Христа через вміння бути поруч: бути поруч із тим, хто немічний і беззахисний, хто терпить від холоду та браку найнеобхіднішого.

Україна прожила дивовижний рік, в якому все було великим: надія і відчай, впевненість і розчарування, здобутки і втрати. Великим був і страх, що його відчула Темрява, бачачи, що наш порив до Світла може бути переможним. І Темрява наслала на нас біль і кров, каліцтво і навіть смерть, щоб люди жажнули тим стражданням і звернули на давню стежку мовчазного та беззаперечного підпорядкування.

вернення миру в нашій батьківщині Україні! Для знайдення правильного, святого шляху життя для нашої молоді! Для безпечного зростання наших дітей у повних, святих і наповнених молитвою родинах! Спільна молитва і такий хосен [користь] принесе, що відріжнить християнську родину від нехристиянської. А того нам потреба. Найкожний знає, що в тій хаті добрі християни живуть — каже Митрополит Андрей Шептицький.

Згадали ми про наш Собор, який проходив під закликом «Жива парафія — місце зустрічі з живим Христом». Дорогі брати і сестри! Родина це теж «мала парафія», яка складається на цю більшу спільноту — communio. Якщо родина буде жива, свята — не бійтеся того слова, то й парафія буде свята. Родина, своє джерело як спільнота, має в Святій Тройці, так, як і вся Церква. Тож як члени родини пам'ятаймо, що родина це великий Дар Божий, і що в неї все живе Ісус Христос, і що вона є під покровом Богородиці. Прикладом Кана Галілейська. Скажімо виразно. Якщо родина буде іконою Різдва Христового, яка увесь час зустрічається на спільній молитві — як чули ми у науці Слуги Божого Андрея, як це говорили згадані документи, то тоді і наші парафії стануть живими. А якщо родини будуть мертвими, як це на жаль бачимо, то і парафії наші стануть мертвими, не будуть свідчити про надію і радість з контакту з Богом. Папа Франциск в своїх коротких науках вказує родинам, де є джерело їх святості, віднови, надії і радості. Ним є Боже Слово читане на щодень в родинах, — це

спільна молитва цілої родини, яка має контакт з небом, — це недільна Служба Божа цілої родини, — це жива спільнота з іншими родинами і ближніми.

Прийміть на Свята Різдва Христового наші найщиріші побажання. Миру в серцях, доброти і любові

в родинах, безпеки в щоденному житті, а перш за все відваги християнського свідчення вірності Ісусові Христові, який народився, щоб дати нам життя вічне. Святий Йосифе Обручнику, Пресвята Богородице Маріє, молитесь за нас!

На Різдвяні Свята і Новий Рік із серця Вас Благословляємо!

**Христос Рождається!
Славім Його!**

Архиепископ Іоан (Мартиняк)
Митрополит
Перемисько-Варшавський

Єпископ Володимир (Юшак)
Владика Вроцлавсько-Іданський

Єпископ Євген (Попович)
Владика-помічник Перемисько-Варшавської Архиепархії

Перемишль — Вроцлав,
Різдво Христове 2015 р. Б.

Кожен з нас має своє місце духовного чужання, свій «блокпост», що на ньому повинен здійснити власну християнську і громадянську місію

Немає жодного українця, який не брав би участі в цьому іспиті Господнього провидіння, котрий продовжує тривати. В якомусь сенсі ми всі сьогодні в зоні ризику, у зоні АТО. Подібно до пастирів, які на місці випасання свого стада почули спів ангелів на небі і прийняли звістку про народження Спасителя, так і кожен з нас має своє місце духовного чужання, свій «блокпост», що на ньому повинен здійснити власну християнську і громадянську місію. І навіть якщо хтось утомився і хоче уникнути вибору, то все одно його робить. Тільки в такому разі своєю пасивністю він грає на руку злу.

Наша цьогорічна дорога до Різдва була дорогою до пораненого і вигнаного. Наша Церква в буквальному сенсі стала польовим шпиталем, розгорнутим щоб дати прихисток гнаним і загоїти рани постраждалих. Але навіть після Майдану Церква не позбулася функцій шпиталю, оскільки це її покликання. Про це нагадає нам Папа Франциск: «Я бачу Церкву як польовий шпиталь після битви».

Християни знають, що байдужість убиває не менше, ніж снаряди установок «Град»

До війни ніхто з нас не був готовий, проте вона триває, непрохано влямується чи не в кожну українську домівку, особливо на східних теренах нашої країни. Постає небезпека, що людська чутливість до горя і страждання ближнього зменшуватиметься. Християни знають, що байдужість убиває не менше, ніж снаряди установок «Град». Справа держави — мудро вирішити проблему допомоги своїм стражденним громадянам. А справа кожного християнина — бути близько, бути поруч із тими, хто в біді. Саме це християнське єднання з потребуючими, яке звано солідарністю, і робить нас сильними. Бо в ньому прояв-

ляється і через нього передається нам сила воплощеного Бога, дія Спасителя, який народився для того, щоб вчинити нас вільними і непереможними в Бозі.

У різдвяний час кожен із нас поглядає на небо в надії побачити світло вифлеємської зорі. Бо Новий рік не обіцяє бути легшим, а наш вибір — простішим. Наше найбільше завдання на 2015 рік — це вийти на шлях цивілізованого розвитку й гідного життя. Для цього ми всі мусимо зодягнутися в іншу — Божу — людину, тобто зректися негідних компромісів з лукавим. Це завдання стосується кожного з нас — навіть того, хто вважає себе найменшим у цьому світі. Завдання змістити свою життєву позицію в бік добра має також великий громадянський сенс, бо коли зміниться українка та українець — зміниться і вся наша країна. Усі разом ми маємо зодягнути її в нове намисто ефективних державних структур, які перестануть нарешті бути структурами гріха. Адже влада може бути благословенням, якщо стає служінням.

Біда не в тому, що не все вдається зробити. Біда, коли від цього в людини опускаються руки!

Обидва завдання неможливо здійснити, бодай раз не відчувши сумніву, не помилившись, не зробивши кроку назад. Не маймо гордині досконалості — краще визнаймо перед Богом свої слабкості й смиренно просімо: Боже, допоможи моєму безсиллю! Смирена людина не втрачає віри у свої сили, бо, за словами Івана Франка, «чує на своєму плечі руку Господню». Тому пам'ятаймо, що зневіра, розчарування, мстиве прагнення поквитатися з тими, хто не здійснив наших очікувань, — це інструменти, якими Темрява найефективніше відновлює свої втрачені позиції. Не помагаймо їй зруйнувати наші шанси! Біда не в тому, що не все вдається зробити. Біда, коли від цього в людини опускаються руки!

Маємо перед собою ще одне завдання, щодо якого ніколи не має бути сумніву. Це завдання молитися. Майдан переміг тому, що ревно і щиро молилися. Сьогодні не дозволюймо, щоб через певне «привичаєння» до війни ослабла інтенсивність наших молитов. Спрямуймо всі сили своєї душі на те, щоб у наших родинах і спільнотах тривала безперервна молитва за Україну, щоб у нашій державній оселі, ніби в бідній вифлеємській ясині, засяяло світло віри, очистилися наші серця, зродилося нове життя. І тоді, маючи на собі Боже благословення, ми станемо найщасливішим народом на Землі.

Сьогодні лінемо з різдвяним привітом до наших воїнів, які святкують цей величний празник у холодних окопах та бліндажах

Серед темної ночі непевності й тривоги звучить прадідівська коляда, розвіваючи смуток та всілякі негаразди... З цим різдвяним благовістям прагну відвідати кожну домівку добрих людей, які приймають до себе новонародженого Бога і Спасителя та радіють Різдом Христовим!

Сьогодні лінемо з різдвяним привітом до наших воїнів, які святкують цей величний празник у холодних окопах та бліндажах на передовій і готові грудьми закрити свій народ. Зі святковим віншуванням добра і гарзду заходимо до тих, хто втратив свою домівку та тепло рідної сім'ї.

Зі співом ангелів про мир на землі та славу на висотах завітаймо сьогодні до тих, хто сумує через втрату рідних та близьких, хто страждає від отриманих ран і тих, хто в полоні й ув'язненні. Як у цю різдвяну ніч радість перемагає смуток, а небесне світло — темряву, так нехай у своєму Різдві наш Спаситель сповнить нас силою звитяги добра над злом, правди над неправдою, і небесний мир хай здолає війну.

Усім нашим вірним в Україні і на поселеннях з усього серця зичу веселих свят Різдва Христового, смачної куті та дзвінкої коляди!

**Христос народився!
Славимо Його!**

† СВЯТОСЛАВ

Дано в Києві, при Патріаршому соборі Воскресіння Христового, у день Святого Миколая, архієпископа Мир Ликійських, чудотворця, 19 грудня 2014 року Божого

Божий мир приходить

(Продовження з 1 сторінки)

Тому, думаю собі, що сьогодні святкуючи свята Різдва Христового повинні наново віднайти мир в собі, віднайти дорогу до Бога. Він потрібний, щоб ми укріпили його в наших родинах та відновили себе.

Потреба наново приглянутися своїй християнській вірі. А може і тут багато негараздів і всі вони вимагають виправлення, щоб я не забував про молитву, щоб своєю особою виповнив місце в Церкві, був тут разом з родиною. Можливо, треба створити простір, в якому буде більше Бога в моєму житті. Може не треба уникати складних питань, а знаходити на них відповіді. З народженням Ісуса Христа отримуємо ще одну нагоду до відновлення себе, до поєднання з Богом, до цього, щоб мир даний від Бога не був тільки пустим словом. І не йдеться тут про такий мир, який буде мене звільняти з усіх обов'язків, але про мир, де буду хотів бачити нащодень ближнього, який не буде мені байдужий. Цей мир, це моя віра, це моя доброзичливість, любов та милосердя, які будуть мені та другому допомагати переносити усякі труднощі та будуть допомагати не покинути Бога, хоч може і на багато питань не отримаємо відповідей, бо нам здається, що Бог мовчить.

На зламі грудня та січня у Празі (Чехія) відбулася чергова європейська зустріч молоді організована екуменічною спільнотою з Тезе (Франція). Молодь з різних країн зустрічається, щоб віднаходити дорогу до Бога і просити про мир у світі. Це поєднання з Богом на різних мовах під час спільної молитви показує, що християни повинні шукати дороги до єднання, а не поділу чи ворогування. Спільнота з Тезе єднає різних людей та всіх христия-

ян незалежно від церковної приналежності. Христос приходить, щоб поєднати небесне з земним, щоб поєднати людей між собою. Хоче дати мир, який переобразить людські серця.

Про такий мир прошу з приходом Різдва Христового, щоб в тому модерному та шаленому світі знаходити час для Бога, щоб бути порядком в його руках, щоб мати натхнення до щоденної праці. Всім нам, греко-католикам в Польщі потреба того миру, щоб ми не знеохочувалися, щоб ми з надією дивилися в майбутнє, щоб не бракувало нам творчих помислів, щоб ми вміли прийняти усіх наших братів з України і не тільки, незалежно від віросповідання, які потребують допомоги. Хай цей мир, який приносить Різдво Христове, буде знаком моєї віри. Це час, щоб перестати нарікати, взаємно критикувати себе, а почати ревно працювати для оживлення моєї віри, для второпної реалізації постулатів II Собору УГКЦ в Польщі. Кожен з нас важливий для Господа Бога, у цьому не маю сумнівів і кожний покликаний будувати церковну спільноту, щоб наші парафії були живими спільнотами. За це, ми всі як віряни беремо відповідальність. З приходом Ісуса Христа ми покликані проповідувати Добру Новину.

Всім нашим Владикам УГКЦ в Польщі, священикам, монахам, монахиням, вірним, редакції газети «Благовіст» бажаю благословених свят Різдва Христового та хай новонароджений Ісус буде світлом і обдарує нас вірою, яка не хитається, а допомагає нам прямувати до визначеної Богом мети. Христос Раждається!

о. Аркадій Трохановський

День молитви за Україну

У суботу 29 листопада 2014 р. в Україні та в наших парафіях відбувся «День молитви за Україну». У цей день вишановано жертви Голодомору, тих всіх, хто віддав своє життя за вільну Україну в 40-их роках, відзначено 70 роковини від дня смерті Митрополита А. Шептицького та відзначено 1 річницю подій на Майдані в Києві. Це й спонукало мене до рефлексії про ті листопадові події.

Молитва за Україну мала за мету просити у Всевишнього благословення для України але також і згадати тих, хто змагався за кращу долю українців. Необхідно треба пам'ятати за них, вшанувати жертви але й їх відзначення має бути натхненням до мудрого діяння для добра українського народу, так в Україні, як і в місцях поселення.

Останній рік, думаю, ніхто не сподівався, приніс великі зміни в житті українського народу. Рік

тому, 21 листопада у Києві студенти та всі ті, які вважали, що не можна жити в такій брехні, заперестували. Виступили проти влади, яка не вміла бути достовірною перед народом. Молодь хотіла кращого майбутнього для себе, але, як і розповідали старші, для своїх дітей. З того мирного протесту зродилась і революція гідності. Як сказав Патріарх Святослав — це був вибір кращого майбутнього...

(Закінчення на 6 сторінці)

«Мій Господь — Ісус Христос»

П'ятнадцятий Архиепархіяльний огляд релігійної творчості УГКЦ, що пройшов в Гурові Главцецькому 15 листопада 2014 можна без ніяких перебільшень назвати знаменною для минулого року подією в житті нашої Церкви та громади в Польщі. Огляд відбувався під кличем — «Мій Господь — Ісус Христос».

У залі Комплексу шкіл з українською мовою навчання п'ятнадцятий вже раз зібралися дитячі та молодіжні художні гуртки, щоби презентувати глядачам та своїм колегам різноманітні за сюжетами та способом переказу спектаклі. Організовані щороку Огляди гуртують на сцені завжди по кільканадцять груп (хорів, гуртків живого слова, театральних гуртків), що приїжджають тут із цілої

зі зворушенням відзначив, що щиро радіє з праці та зусиль молоді й дітей, але також опікунів, катехитів, батьків та вчителів: «Ви не жаліли сил і праці, готові були підготувати виступи та приїхати тут, до Гурова. Приїхали порадувати нас й освітити, щоби ми після концертів поїхали до своїх домів підбудовані, з певністю, що через рік тут знову появимося. Ми разом з вами творимо одну

Діти з української школи в Бартошицях.

Виступають діти з Пасленка та Годкова.

Хор з Ольштина.

Діти з Ельблонга.

Артисти зі своїми вихователями та батьками на початку Огляду.

Перемиської Архиепархії. Цього року прибуло 15 гуртків, а разом близько трьох соток виконавців — від дошкільнят по ліцейську молодь. Молоді артисти їхали до Гурова Іл. з Пасленка і Годкова, Гіжицька, Бань Мазурських, Ельблонга і Млинар, Бартошиць, Любліна, Лелькова, Кандит, Ольштина, Варшави, Венгожева. Не забракло, звичайно, місцевої молоді з Комплексу шкіл та початкової школи.

Вітаючися з усіма присутніми у залі почесний гість Огляду владика Євген Попович

велику християнську родину. І добре, що ми тут присутні, а може через рік нас буде ще більше».

Перед глядачами діти й молодь презентували міні-спектаклі, пантоміму, спів, сценки на релігійні теми, тощо. Згадали у своїх виступах св. Йосафата, Митрополита Шептицького, запитували чи ми запросили Христа до своїх седець, чи знаємо ким він є. Старша молодь ставила питання спокус сучасного комерційного світу й що зробити, щоби вони не мали перемоги над нами.

Глава УГКЦ про єдність Церков в Україні

Церковна єдність в Україні має полягати в сопричасті...

Першим кроком до єдності Церков в Україні «має бути об'єднання Православних Церков, тому що вони не мають догматичної різниці», вважає Отець і Глава УГКЦ Блаженніший Святослав.

«Ми молимося за це, — сказав він у інтерв'ю Інтернет-виданню «Цензор.нет». Коли буде створена єдина Православна Церква, наступним кроком має бути єднання православної і католицької сторони».

За словами Папи Франциска, який нещодавно відвідав Стамбул і мав зустріч з Патріархом Варфоломієм, шлях об'єднання полягає не в підпорядкуванні чи поглинанні однієї Церкви іншою, сказав Блаженніший. Єдність Церкви полягає в сопричасті — евхаристійному спілкуванні й можливості спільно служити Божественну Літургію.

«Наша позиція відрізняється від позиції Православної Церкви Московського патріархату, — наголосив Глава УГКЦ. — Вона стверджує, що в Україні вже існує єдина Помісна Православна Церква, і власне вона сама нею є. На їхню думку, дорога єднання полягає в підчиненні всіх, хто перебуває поза їхньою структурою. Це як у відомому вислові: є дві думки — одна моя, а інша неправильна. Якщо Московський патріархат дотримується такої логіки життя довго, тоді можливість створення єдиної Церкви чесним

(Закінчення на 8 сторінці)

Своєрідним хепенінгом, мистецтвом демонстрації під час цілого огляду став поставлений в куточку перед сценою куц каліни. До нього після закінчення сценічного виступу йшли артисти і вішали на гілочках записані на карточках свої молитви та бажання. У них мовилося: «Дай, Боже, мир віднині і довіку. Хай буде спокій й зникнуть війни. І сльози щастя на своїх обличчях відчують всміхнені усюди матері!.. Господи Боже, ми наймолодші молимо Тебе за мир в Україні, перемогу справедливості та вічний упокій для погіблених героїв...»

Молитви ці — живий доказ нашого реального зацікавлення поді-

ями в Україні та переживання за її найближче майбутнє. Дитячі листи, після закінчення концертів, організатори зібрали з метою відправлення на схід України до воюючих захисників її кордонів. Взагалі-то мотив переживання за долю батьківщини відчутний був чи не в кожному виступі, а група з Ольштина надала йому реальний кшалт вводчи на сцену особи в камуфляжах.

Відпрацьований і пережитий XV Огляд показав, що в нашій громаді живий потенціал і якби з кожним роком зростає, а перед нами стоїть завдання заопікуватися ним.

Богдан Тхір

Колишні греко-католицькі церкви Холмщини

Холмську греко-католицьку єпархію, а точніше цю її частину, що розташовувалася на території Варшавського князівства, після різних актів насильства 16 квітня 1875 р. цар Олександр II ласкаво «дозволив» прийняти до «Матери Русских Церков». Це означало, що греко-католики, які не захотіли стати римо-католиками, стали православними.

«Нова православна адміністрація — пише В. Слободян у виданні ЦЕРКВИ ХОЛМСЬКОЇ ЄПАРХІЇ (Львів 2005) — старалася надати місцевим церквам такого ж вигляду, як і в інших частинах Росії. Почалося дуже масове будівництво нових православних храмів за типовими синодальними зразками. При цьому фактично нищилось старі, часто навіть дуже старі дерев'яні церкви, цінні пам'ятки самотнього українського будівництва цих земель. За час з 1870 по 1914 р. збудовано 96 дерев'яних та 80 мурованих храмів, часто дуже подібних один до одного, характерних для північної Росії і трохи дивних, чужих для українських теренів Холмщини».

Враховуючи, що у міжвоєнному двадцятилітті Холмщиною прокотилася ще хвиля руйнування церков, офіційно організована польським урядом і пристрасно реалізована місцевими активістами, то чи можемо ще віднайти на цій території сліди по греко-католиках.

Шляхом холмських храмів

Безсумнівно, холмський храм Різдва Пресвятої Богородиці, про який популярно говорять «костел на гірці», відомий кожному, хто відвідав місто князя Данила Романовича (про нього писалося вже на сторінках нашого видання) і саме від нього варто почати мандрі та пошуки шляхом давніх греко-католицьких парафій та церков.

Ідучи від Холма, який вибираємо за базову точку мандрів, керуємося на південний схід, щоби, проїхавши більш-менш двадцять кілометрів, затриматися у селі Жмудь (гміна). Дерев'яна церква, що збудована в центрі села і яку саме відвідуємо, гарно відремонтована, довкілля забане і якраз стрижуть траву на прицерковному майдані. Цей храм сьогодні сповнює роль римо-католицького костела, проте, про що відзначає священник (саме він управляв самоїздною газнокосилкою), зберігся у ньому дещо з давнього обладнання. Це фігура розп'ятого Христа (XVIII ст.) та дві ікони, Розп'яття з головного вівтаря й Богородиця. Про цю церкву знаємо, що була зведена 1753 р. коштом селянина Литвака та Яна Замойського в місце давнішої. З 1875 року православна. Після виселення українців, у 1948 р. її перетворили у діючий до сьогодні костел. Поруч церкви дзвіниця з дзвоном 1643 р.

У Клештові, який віддалений від Жмуді всього 2 км, віднаходимо цікаву муровану сакральну споруду зведену у пізньобароковому стилі. Це храм Успення Пресвятої Богородиці фундований, в місці давнього дерев'яного, дідичами Венгліньськими у 1772 р. Він був освячений єпископом Максиміліаном Риллом 13 листопада 1773 р. Всередині ілюзійні розписи (збереглися до сьогодні) виконав маляр Гаврило Славинський. Їх перемальовував у 1927 р. Тадей Копало з Кракова і реставрував Я. Кадлучко у 1958 р. З роком ліквідації греко-католицької єпархії храм опинився у володінні православних, а після Першої світової війни був перетворений на костел, яким залишається до сьогодні.

Церква у Бусні (гміна Білополе) своїм виглядом східного храму не нагадує. Вона була збудована на місці старшої у 1773 році коштом єпископа Максиміліана Риллау Був це мурований бароковий храм з двома вежами на фасаді і куполом посередині даху. Від 1875 р. — православний. Після Першої світової війни церкву перетворили на римо-католицький костел Успіння Пресвятої Богородиці. Вигляд церкви на сучасний змінився у 1925 р., коли-то бані, що вкривали обі вежі фасаду, замінено високими шпильями, добудо-

Пропам'ятний камінь у Бусні.

вано присінок та встановлено на даху шпиль з сигнатуркою. Такою її побачимо відвідуючи Бусно. Наявною пам'яткою часів, що тут колись проживали греко-католики, залишається камінь на неіснуючому кладовищі з меморіальним написом: *DOM Unitom Wiecznym Pokojem Obdarz Ich Panie. Parafia Busno 1992*. Цей камінь поставили за клопотанням колишнього римо-католицького пароха Бусна кс. Яна Лагоди. Про це, що часом хтось відвідує це місце засвідчують вигорілі лампадки перед каменем-пам'ятником.

У наступному селі, яке нам по дорозі, Тера-тині, з дерев'яної церкви, збудованої у 1843 році коштом дідича Тадея Туркула, залишився лише майдан, на якому коштом уряду побудовано

Тератин.

у неоросійському стилі (їх на Холмщині більше) в роках 1880-1883 мурований храм. Сьогодні це костел св. Станіслава в Тератині. Ця церква, пише В. Слободян, була зачинена після Першої світової війни. «Православна парафія відновлена під час німецької окупації. Після виселення українців під час акції «Вісла» церква перетворена на костел св. Станіслава Єпископа... Розташована в центрі села на невисокому пагорбі, неподалік від дороги.

(Закінчення на 6 сторінці)

Бусно.

Городиславичі.

Гостинне.

Клештів.

Теребінь.

День молитви за Україну

(Продовження з 3 сторінки)

Гадаю, що не було українця, який не слідкував би за тими подіями, а в не одного було і бажання стояти на барикадах і спільно з тими молодими людьми змагатися за кращу долю. Кожний слідкував на свій спосіб. Наша турбота не спрваждалася тільки до слідкування за подіями по-телебаченні, але ми також дуже реально та конкретно допомагали. Ми тоді не ділили наприклад організованих по парафіях чи гуртками ОУП пачок, а допомагали всім, тим з Києва, зі Львова але також і тим з півдня України, з Одеси, і тим зі Сходу, з Донецька, кожному хто такої допомоги потребував. Це була наша солідарність, яка і продовжується, тому що вона необхідна. Це було потрібне, щоб висловити своє співчуття до тих, хто втратив на Майдані батька, чоловіка чи свою дитину. Вони протистояли злу, на яке свідомо людина, свідомий християнин ніколи не може погодитися. Це була така наша людська солідарність.

Сьогодні треба це пригадати, тому що ніхто не сподівався, що Україна опиниться в такій ситуації, без Криму та з війною на Сході. Той, який називав себе братом, став сьогодні найбільшим ворогом, а до того ще з такою великою ненавистю. Сьогодні через таку поставу світ стоїть на порозі чогось дуже небезпечного, на порозі війни. Треба підняти голос, щоб Західна Європа не промовчала цього задля матеріальних користей. Тому тим більше треба і молитви, а також треба і пригадати, як ненависть, брак пошани та любові до ближнього допроваджують до великого зла, до винищення другої людини.

Український народ того досвідчив, чого доказом є Голодомор з 30 років минулого століття, а також і інші Голодомири — з початку (1922-1923) та кінця (1928-1929) 20-тих років ХХ століття, чи з 40-их років (1944-1946). Добре, що українські історики працюють дуже ретельно і висвітлюють правду про цей жахливий час для українського народу. У Києві створено Музей Голодомору, який показує, як свідомо бажано знищити українську націю. У цьому музеї вразили мене величезні книги, в яким записано з імен та прізвища тих, які згинули від голоду. Можна сказати, ліквідовано систематично, село за селом, родину за родиною. Коли переглядав я ці книги, то мав дуже сумні відчуття. Стільки невинних людей... Їх історія життя затрималася так дуже брутално. Тоді українці були перешкодою для радянської влади і треба було їх винищити. Це саме, на жаль, діється і сьогодні, тільки іншими методами. Масове фізичне винищення українських хліборобів штучним голодом було свідомим терористичним актом політичної системи проти мирних людей. Через Голодомор знищено соціальні основи нації, її традиції, духовну культуру та самобутність. Бажано перетворити людей в рабів. Як подають історики, в час голоду загинуло від 7 до 10 мільйонів людей, в тому числі було 3 мільйони дітей. Це свого роду порушення біологічної рівноваги нації. Це була велика трагедія, яку в особливий спосіб переносить сьогодні Східна Україна.

Голодомор, це частина сумної української історії, так як жертви II світової війни, жертви політичних репресій комуністичного пе-

ріоду, як і жертви акції „Вісла”, чого ми як спадкоємці особливо досвідчили та досвідчуємо через наше розкинення. Ми всі, виселені з земель Закерзоння: Холмщини, Любачівщини, Надсаня, Перемищини, Бойківщини та Лемківщини. Тому тим більше про ті сумні події нам треба пам'ятати, бо ми є їх свідками.

В кожному народі та з кожного покоління виходило багато знаменитих людей. Це були представники найрізноманітніших верств суспільства. Всі вони формулювали світогляд української нації. Це мислителі, письменники, вчені, митці, громадські, політичні та релігійні діячі. Одною з таких осіб буде знаменитий Митрополит Андрей Шептицький. Він став найбільшою особистістю, яку рід Шептицьких дав Україні та Греко-Католицькій Церкві. Нашим завданням як християн є молитися та прославляти Господа Бога, але одночасно нам не вільно забувати про людей, які протягом свого життя діяли для добра українського народу. 1 листопада минула 70 річниця від смерті Митрополита, який упокоївся у 1944 р. Був він провідником Української Церкви, але й найвищим авторитетом серед країнського народу у важкі часи української історії. Чому ми маємо пам'ятати за нього? Тому що Його можна назвати прещедрим даром Божого Проведіння для українського народу.

Польській історик Г. Мотика, який має своєрідний підхід до українських справ, у своїй найновішій книжці зізнався, що зустрів Митрополита Шептицького Українська Греко-Католицька Церква перетривала час переслідування. То він підготував священиків та мирян, щоб бути вірними християнській науці та бути вірними своїй східній Церкві.

Митрополит Андрей Шептицький захоплював та ставляв запитання: як будувати рідну хату? Це його питання повертає і сьогодні. Певно, можна використати чужі проекти, але вони надалі будуть чужими. Такий дім потребує фундаменту, який саме починається з віри в Бога та віднайдення свого місця в церковній спільноті. Митрополит наголошував на те, пригадував, тому і називали Його Добрим Пастирем, а також і символічно Українським Мойсеєм, який провадив українців греко-католиків через пустелю культурного та духовного знищення, що панувало на Україні. То він мав відвагу опротестувати нищення православних Церков в 1938 р. польським урядом на Холмщині, то він незважаючи на кари переховував єврів в часі II світової війни.

Коли ми сьогодні пригадуємо собі його особу, то думаю треба пам'ятати про його бажання об'єднати всіх українців в одну помісну українську Церкву. Про ту єдність пригадують також наші владика: найперше Кардинал Гузар, а тепер Патріарх Святослав Шевчук. Тої єдності особливо сьогодні потреба в Україні, але і нам українцям, які проживають на поселеннях. Його думки та бажання постійно живі.

У Львові 2001 р. Папа Іван Павло II коли проголошував блаженними 27 українських мучеників комуністичного режиму, сказав, що хотів б бачити Митрополита Андрея Шептицького в лику святих. Яюсь так складається, що про такого духовного провідника не можна казати, як про святого. У 2006 р. Кардинал Гузар сказав, що не має чуда і на можна визнати його святым. Думаю, це завдання для нас, щоб ми постійно за заступництвом Митрополита заносили молитви до Бога і вкінці, щоб ті молитви принесли це чудо. Але думаю також, що це чудо вже є, це історія УГКЦ

Мітинг на Євромайдані 2014.

після 1946 р. Це свідокство мучеництва і вірності Богові нашої Церкви і наших мирян. Його харизматичне життя стало життєдайним джерелом для Церкви і Народу. Нива засіяна Митрополитом принесла плоди. Цей плід – відродження Церкви, яка неначе міфічний птах Фенікс постала з попелу і явила світові свою непереможність і вічність, це світло Христа, добро і любов, які вона несе і нестиме людям.

З нагоди дня молитви за Україну треба також і віддати шану тим всім, які віддали своє життя за вільну Україну в 40-их роках, які посвятили своє молоде життя, щоб українці жили у вільній державі. Це їх бажання мусило почекати майже 50 літ, а сьогодні їх пролита кров породжує наступні покоління, які віддають своє життя за краще майбутнє України. З усіх тих трагедій треба завжди витягнути висновки, що тільки об'єднані ми є в силі здійснити те все, до чого заохочував Митрополит Андрей Шептицький.

З християнської точки зору треба би було сказати ще про прощення, але воно приходить дуже важко. Прощення є чимось дуже складним. Воно не приходить так просто. Щоб ми це чинили свідомо, то найперше треба просити Бога про ласку прощення. Якщо воно прийде то і нам

буде легше простити кожному, хто вчинив кривду українцям та українській нації. Ми у молитві маємо пам'ятати, так про жертви Голодоморів, як і про тих, які загинули на Майдані, за Небесну Сотню, але і за тих українських військових, які віддали своє життя в зоні АТО, чи за Митрополита А. Шептицького, який був натхненням для чимало вірних УГКЦ.

Наш шлях до спасіння — це щоденне служіння Богові працею і молитвою. Щоденне добросовісне виконання своїх обов'язків поєднане з молитвою це найкраще наше служіння Богові. В цей спосіб і ми краще будемо служити своїй українській Церкві але і українському народові. Можна сказати, що кожний українець на поселеннях, це такий амбасадор України. Це залежить від нас, як ми це будемо реалізувати, розгублені чи в єдності. У євангелії від св. Луки з 24-ої неділі маємо оповідання про молодого чоловіка, який питає: що маю робити? У відповіді Ісус Христос каже: Люби Бога та ближнього твого як себе самого. Вміймо від того починати, вміймо шанувати себе, свою Церкву, свою мову та традицію в тоді Бог у всьому буде нам благословив.

о. Аркадій Трохановський

Колишні греко-католицькі церкви Холмщини

(Продовження з 5 сторінки)

Нагадує церкви в Телятині, Бабичах і Бончі. Мурована споруда в стилі російських церков XVII — XVIII ст. Незначно ширшу її наву вінчає вузький світловий восьмибічний барабан, завершений цибулястою банею. Над прямокутним бабинцем здійснюється два яруси (верхній — восьмибічний) вежі-дзвіниці, увінчаної аналогічною банею з маківкою на сліпому ліхтарі. Гранчастий в плані вівтар критий п'ятисхилим дахом. По боках його розташовані прямокутні ризниці. Стіни церкви тиньковані. В зовнішньому оздобленні щедро використані елементи російської архітектури — портали, обрамування вікон, закомари і кокошники та інші»

Цікаву замітку про греко-католиків можемо почитати в мережі Інтернет:

«(...) Zapraszam serdecznie do zaznajomienia się z historią Obrządku Unickiego na Hrubieszowszczyźnie, który do 1875 roku był wyznaniem dominującym, zaś dziś na terenie tym wyznawców tegoż obrządku nie spotykamy. Jest to wy tłumaczalne tym, iż wielu z „opornych Unitów” w roku 1905 (za sprawą carskiego „Aktu Tolerancyjnego”) odeszła od prawosławia powracając do Kościoła Rzymskiego, jednak obrządku zachodniego. Wielu dziś żyjących nie zdaje sobie może nawet sprawy, iż jego korzenie są mocno osadzone w tym obrządku...»

W latach 1875–1918 wierni Unii z Rzymem wyznawcy obrządku wschodniego wiele wycierpieli. Wielu z nich zginęło na nieludzkiej ziemi — Syberii, inni cierpieli prześladowania, więzienia, oraz inne szkany ze strony władz carskich... Ta strona niech

Вертеп „Добра новина”

Дійові особи (6): Пастушок I, Пастушок II, Пастушка I, Пастушка II, Ангел, Ірод.

1-й ПАСТУШОК і 1-а ПАСТУШКА

Колядують під вікнами або в хаті:
„Дивная новина”

2-й ПАСТУШОК і 2-а ПАСТУШКА

Нам ясна зоря Новину сказала,
Понад гори й полонини Світлом засіяла.
(Усі четверо колядують.)

В небі заспівали Ті ангельські хори,
І зраділи полонини
І діброви, й гори!
Якщо співали на дворі,
то входять в хату.

1-й ПАСТУШОК

Слава Богу в небесах!

1-а ПАСТУШКА

І мир людям у серцях!

2-й ПАСТУШОК

(до 1-го пастушка і 1-ї пастушки)
Чи і ви в стаєнці були –
Чи затвердо може вснули?

2-а ПАСТУШКА

Були, були! Я їх вздріла,
Де дитина та ясніла!

1-й ПАСТУШОК

Як не бути! Як не знати
Того Божого Дитяти!
Ми лиш вівці позганяли
І в колибі задрімали, –
Аж тут нагло світло стало,
На всі гори запалало!

1-а ПАСТУШКА

Ми гадали, що то чари,
Бо вогнем горіли хмари,
А з хмар спів лунав веселий

2-й ПАСТУШОК і 2-а ПАСТУШКА

То співали так ангели!

1-й ПАСТУШОК

Ми схопилися й питаєм,
Що тепер робити маєм,
Аж побачили здалі –
Йдуть зі сходу три князі!

1-а ПАСТУШКА

Хоч величні і вельможні
Та покірні і побожні!
Йдуть і кажуть так до нас:
«Пастушки, вітаєм вас!»

1-й ПАСТУШОК

Привітали й повідають,
Що в яскиню поспішають,
Де Син Божий народився,
Із Марії воплотився.

1-а ПАСТУШКА

Що йдуть Богу помолитись
Синові поклонитись,
несуть великі клунки,
То Дитині тій дарунки.

1-й ПАСТУШОК

Ми до тих князів пристали
! свої дарунки взяли.
Я взяв сира бербеничку,
А сестра взяла ягничку.

2-й ПАСТУШОК

А я взяв свої горішки
Ісусові для потішки.

2-а ПАСТУШКА

Я рушничок Йому дала,
Що в колибі вишивала.

1-й ПАСТУШОК

Як Дитятко говорило:
«Дяка щира, любі діти,
Процвітайте, мов ті квіти!»

2-а ПАСТУШКА

Та й ангели нас хвалили,
Що ми Йсусика гостили.

2-й ПАСТУШОК

Гляньте! Ангел той іде,
(дивиться у вікно)
Що був з нами у стаєнці.
Він Ісусові служив
І Його небесній Неньці!

АНГЕЛ

Мир і спокій тому дому!
(Входить у хату.)
Тут немає місця злому!
(До пастушків.)

Любі діти! Я вас знаю
І за вами скрізь шукаю!
Йду я вас остерегти,
Щоб спаслися від біди.

ВСІ ДІТИ

Що там сталось? Що скоїлось?

АНГЕЛ

Зло на добрих напосілось!
Ірод-цар вельми лютує,
Смерть Ісусові готує.
Бо Ісус прийшов на світ
Рятувати людський рід:
Щоб спасти людей з неволі,
З горя, лиха і з неволі.
Має Кривду понизити,
Має Правду підвищити!
Ірод з Кривдою панує,
Тому Правді смерть готує.

Всі

Мати Божа! Що ж то буде!
Чи спасуться з горя люди?.

АНГЕЛ

Мати Божа із Дитятком
До Єгипту утікає,
А цар Ірод шле вояків,
І повсюди їх шукає.
І шукає, і вбиває
Всіх дітей таких маленьких,
І в темницю, знай, саджає
Пастушків, Богу вірненьких.
Тож ховайтесь, мої діти,
Він не сміє вас уздріти!

ІРОД

Га! Попали ви, попали!
(Нагло впадає в хату.)
То і ви Його вітали!
Де Він? Де Він заховався?
Знайте,
хто з вас не признався б,
Голова упаде з пліч!
(Грозить мечем.)

ВСІ ПАСТУШКИ:

Пуста погроза! Страх пустий!
(Виразно, урочисто, завзято.)
Не знаєш, Іроде, дітей!
То знай, що українські діти
Не знають що то страх, тривога!
Скоріше згинуть — та не зрадять
Своєї віри, свого Бога!

ІРОД

(замахнувся мечем)
То гиньте всі!

АНГЕЛ

Ні! Будуть жити!

(Підняв руку,
меч випав Іродові з рук.)
І будуть Господа хвалити,
Й на славу Богові святому
Спротивляться усьому злому
Та й ущасливлять Рідний Край!

ВСІ ПАСТУШКИ

(благаючи)
Подай же, Господи, подай!
(Ірод, засоромлений, відходить,
забувши свій меч на землі.)

1-й ПАСТУШОК

Ось меч його у нашій владі!
(Бере Іродів меч.)
Кінець Іродам, злобі, зраді!

2-й ПАСТУШОК

Бо де відвага у серцях.
Там на злобливих впаде страх!
Де вірність вірі і народу,
Там щастя Бог дасть і свободу!

ВСІ

Так! Де відвага у серцях,
Там на злобливих впаде страх!
Де вірність вірі і народу,
Там щастя Бог дасть і свободу!

Колядують.
«Слава Богу!» — заспіваймо,
Честь Сину Божому,
Господу нашому
Поклін віддаймо.

bedzie znakiem pamięci o nich» (<http://greko-katolicyzm.w.interia.pl>).

Село Гостинне поруч Вербкович. Існуюча в селі церква, перша згадка про яку відноситься до 1472 р., зруйнована була в роки повстання Богдана Хмельницького. Нову, муровану церкву, на місці дерев'яної з XVIII ст. громада збудувала у 1890 р. Знаходиться вона на пагорбі в центрі села. Побудована в російсько-візантійському стилі. Після депортації українців з села у 1946 р. церкву перейняли римо-католики на костел св. Івана Хрестителя і святих Апостолів Симеона і Юди Тадея. Ремонтований у 1964 р. храм втратив купол над головною навою, натомість купол над дзвіницею замінений високим восьмибіч-

ним стіжком. Внутрішній вистрій, включно з настінними розписами, втрачений.

У недалекому, гмінному селі М'ячин віднайдемо давню церкву св. Арх. Михайла, сьогодні костел під таким же покровом. Церква була збудована у 1824-1826 рр. у класицистично-неоготичному стилі. Вона розташована при головній вулиці села і якби не попередня інформація, можна проїхати поруч не звертаючи на неї уваги як на церкву. Також всередині вистрій не говорить нічого про східне минуле храму, проте варто звернути увагу на класицистичний вівтар з 1824 р. Перед входом до храму на бетонній підлозі дата «1909» (ймовірно, дата ремонту).

Церква у селі Терєбінь збудована при самій дорозі, але віддалена від сучасної сільської забудови. Її неможливо не зауважити, а тим більше, що відрізняється архітектурою від відвідуваних по дорозі святинь. Це орієнтована споруда на підмурівку, яка стилем нагадує галицькі та волинські церкви. Цей дерев'яний храм був збудований у 1779 р. на місці попереднього. З 1875 — православний і у тому ж році частково відновлений і пе-

ребудований; встановлено нові цибулясті маківки російського типу. Церква після переселення українців у 1947 р. була зачинена, а згодом, у 1950 перетворена на костел св. Ап. Петра і Павла.

У 1787 році до села Городиславичі перенесено дерев'яний костел і перетворено його на нову церкву Воздвиження Чесного Хреста. Ця церква згоріла від блискавки у 1892 р. Проект нового, мурованого храму у неоросійському стилі виконав у 1908 р. Архітектор А. Пуриг. Збудовану церкву освятили 29 червня 1910 р. Після акції «Вісла» у храмі був склад. У 1973 р. його перебрали римо-католики, частково перебудували (знесли куполи) і перетворили на костел Матері Божої Королеви Світу. У внутрішньому вистрої нинішнього костела, ймовірно, використано фрагменти іконостасу, який для цього храму (ще як церкви) виконала іконописно-

живописна майстерня Г. Володіна з Києва.

Подорожуючи початком травня до рогами Холмщини, від містечка до містечка та від села до села скоро робимо висновок, що від церковної архітектури греко-католицьких храмів, на зразок відомих нам з Галичини, Волині чи Лемківщини (поза деякими винятками) тут залишилося небагато. Після 1875 року храми в більшості були ліквідовані (читай: порозвалювані), або актуальні користувачі постаралися суттєво змінити їх вигляд. Проте у багатьох деякі сліди у вигляді ікон, поліхромії чи фрагментів іконостасів залишилися. Також можемо почитати про греко-католицьке минуле даної споруди в інформації завішаній на стіні сіней, правда, переважно така інформація заключається одним реченням.

Богдан Тхір

Підсумки акції «Допомога Україні», проведеної у 2014 р.

Минув рік від моменту, коли події на Київському майдані Незалежності започаткували радикальні зміни внутрішньої ситуації в Україні. «Революція гідності» була наступним етапом боротьби за справжню незалежність України. Вона не лише змінила життя українців, але й вплинула на зміну поглядів багатьох осіб у Польщі; черговий раз відкрила серця людей доброї волі і показала те, що є дійсно важливим: Солідарність, Надія, Милосердя.

Греко-католики з Польщі завжди підтримували Україну. Так сталося і тепер. Завдяки зацікавленню душпастирів та парафіян, при наших церквах було організовано збір подарунків, а також речей і грошей. Підтримка була спрямована до Майдану; поранених українських патріотів, які лікувалися в Польщі; осіб, що отримували допомогу Карітасу України, а також захисників, які постраждали у боротьбі з російськими терористами на сході країни.

Впродовж останнього року уважний спостерігач міг побачити цікаве явище. Ксенофобські висловлювання деяких публічних осіб, пропагандистські дії крайніх правих організацій, які намагалися лякати всім, що є українське, медійна дезінформація на тему політичних преференцій більшості мешканців України — все це багато поляків сприйняло як демагогію. Вони зрозуміли також, що Україна, крім почуття занепокоєності чи декларації підтримки, потребує реальної допомоги. Ті, що колись анонімно співчували Майданові перед телевізорами, тепер мають відвагу відкрито дарувати добротність і волонтерат українському суспільству, яке опинилося в тяжкій ситуації.

Завдяки нашій спільній жертвенності і діяльності впродовж останнього року на допомогу Україні до 27.11.2014 р. Вроцлавсько-Гданська Карітас збирає **176.165,60** злотих. Це, зокрема:

- індивідуальні внески від фізичних осіб та інституцій до акції під гаслом «POMOC UA» — ... 61.367,97 зл.
- збірки «Допомога для України» у парафіях Вроцлавсько-Гданській єпархії — **36.794,40** зл.
- кошти зі збірки «Великопостна Милостиня», призначеної на допомогу для України, яка проводилася у парафіях Вроцлавсько-Гданській єпархії в неділю 23.03.2014 р. — **30.568,87** зл.
- внески від фізичних осіб та церковних інституцій під гаслом «opatunek UA» — **23.808,38** зл.
- кошти до акції «CD UA» («цеглинки» від спонсора), проведеної в парафіях — **9.947,00** зл.
- індивідуальні внески та публічна збірка, проведена 02.02.2014 р. у ході акції «Західне Помор'я України» ("Zachodnie Pomorze Ukrainie") — **9.043,00** зл.
- збірка пожертвувань проведена під час щецинської вечорниці 01.03.2014 р. — **3.526,04** зл.

- внески під гаслом «Допомога постраждалим» під час інформаційної акції на Зустрічі з українською культурою в Голеньові — **1.110,00** зл.

На сьогодні вартість підтримки, наданої Україні у площині акції, що триває впродовж року, церковними, суспільними та державними структурами, складає **168.320,08** зл.

До 27.11.2014р. здійснено:

- дофінансування програми допомоги для осіб постраждалих на Майдані, реалізованої в Україні благодійним фондом Карітас Україна — **42.255,99** зл.
 - допомога громадянам України, які лікувалися в Польщі — **1.774,89** зл.
 - допомога біженцям з Криму і Донбасу до Львівської області — **12.239,52** зл.
 - І транспортування гуманітарної допомоги в Україну (медичні препарати) VII 2014 — **24.660,34** зл.
 - II транспорт гуманітарної допомоги (медичні препарати, зимовий одяг тощо) IX 2014 — **33.824,62** зл.
 - III транспорт гуманітарної допомоги (медичні препарати, зимовий одяг тощо) XI 2014 — **45.626,42** зл.
 - допомога дітям зі Східної України, які перебували в Польщі в період VI–X 2014 р. — **7.938,30** зл.
- Загальна вартість спеціальних бинтів, бандажів, інших медичних засобів та засобів порятунку, що в якості допомоги було надіслано в Україну, становить понад **70.000** зл.

Висловлюю сердечну подяку за підтримку нашої діяльності всім особам, які долучилися до пожертвувань; усім греко-католицьким парафіям Вроцлавсько-Гданської єпархії та інституціям:

- Карітасу Архиепархії Перемисько-Варшавської за внесок **5.000** зл. на купівлю бинтів;
- Карітасу Єпархії Б'єльсько-Живецької за внесок **10.000** зл. для переселенців в Україні;
- профспілковому університетському комітетові NSZZ «Солідарність» (Щецін) за внесок **1.000** зл. на допомогу Україні;
- Освітньому товариству з М'ястка за внесок **528,98** зл. для постраждалих в Україні.

Необхідно згадати, що деякі наші парафії скористали з можливості безплатно надіслати поштою посилку в Україну з продуктами харчування та шкільним приладдям, іграшками для дітей. Така пропозиція

Медична допомога Україні.

польської пошти сприяла мобілізації багатьох осіб та інституцій взяти участь у благородній акції. Необхідно зазначити, що Карітас України надала свою базу даних стосовно потребуючих, якими вони опікуються. Завдяки цьому, за співпраці з Щецинським відділенням Об'єднання українців у Польщі та учнями 20 шкіл зі Щецина та околиць безпосередньо для потребуючих відправлено понад 180 посилок, загальною вартістю майже 18.000 зл.

Жертводавцям, котрі за посередництвом нашої Карітас допомагають мешканцям України в боротьбі за утвердження незалежності держави, волонтерам, які самовіддано допомагають у проведенні харитативних акцій, передаю слова вдячності і щирої подяки.

Акція допомоги Україні не закінчується. Запросимо інших до підтримки потребуючих в Україні, про яку зазвичай значно менше говорять у ЗМІ, в той час, як російська агресія набуває там все нових форм і щоденно гинуть українські солдати та цивільні особи.

Пожертвування можна вносити на рахунок:

**Caritas Diecezji Wroclawsko-Gdańskiej
Kościola Greckokatolickiego
Pl. Nankiera 15a, 50-140 Wrocław
nr 43 1020 5242 0000 2202 0117 7948
„POMOC dla UA”**

для закордонних пожертвувань потрібно вказати:
Kod BIC (Swift): BPKOPLPW

З вдячністю за прихильність та підтримку
— о. Роберт Роса, Директор Карітас
Вроцлавсько-Гданської Єпархії УГКЦ в Польщі

Церковна єдність в Україні...

(Продовження з 4 сторінки)

шляхом є дуже примарною, а дорога до об'єднання — майже неможливою».

Проте, за словами Блаженнішого Святослава, якщо «якась держава використовуватиме Церкву як інструмент геополітики, та Церква страждатиме і втратить свою сутність і завдання».

«Раніше чи пізніше, — вважає Глава Церкви, — такий геополітичний проект зазнає фіаско. Ми в Україні сьогодні маємо унікальну нагоду, якої ніколи не було в нашій історії — щоб Церкви були Церквами, а не займалися політикою і втіленням проектів різних держав».

Департамент інформації УГКЦ

Концерт колядок

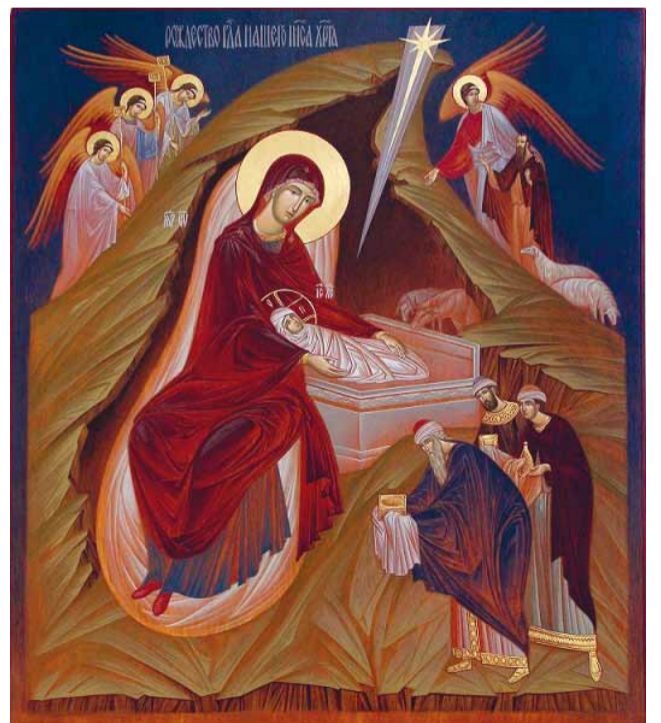
Греко-Католицька парафія Пресвятої Тройці в Гіжицьку і Об'єднання Українців у Польщі

щирозсердечно запрошують на

**ЕКУМЕНІЧНИЙ
КОНЦЕРТ КОЛЯДОК,**

який відбудеться **17.01.2015 р.** в год. **17.00**
у Греко-Католицькій церкві
Пресвятої Тройці в Гіжицьку.

Парох Греко-Католицької парафії
Пресвятої Тройці в Гіжицьку
— о. Василій О. Кеписцук
Голова Мазурського Відділу ОУП — Іван Пік

БЛАГОВІСТ — суспільно-релігійний місячник. Видає Українська Католицька Церква у Польщі.

Редагує колегія: о. синкел д-р **Євген Попович**, **Богдан Тхір** (т) — секретар редакції (тел./fax дом. 89 761 04 21), о. **Богдан Панчак**

— богословський відділ, **Дарій Гаврилець** — технічна редакція, о. Аркадій Трохановський,

о. **Роберт Роса** — Вроцлавсько-Гданська єпархія.

Погляди авторів публікацій не завжди сходяться з точкою зору редакції.

Матеріалів не замовлених не відсилаємо. В оправданих випадках застерігаємо собі право виправляти і скорочувати авторські тексти.

Матеріали до публікації просимо висилати у машинописах або у чітких рукописах.

Kuria bp, ul. Basztowa 13, 37-700 **Przemysł**, tel/fax 16 678-78-68

e-mail: kuria@przemyslgr.opoka.org.pl

Kuria bp, Pl. Nankiera 15a, 50-140 **Wrocław**, tel./fax 71 343-94-77,

fax 71 343-94-67, e-mail: konsystoria@wro-gda.opoka.org.pl

Adres «BLAHOWIST»; ul. Kościuszki 28/3, 11-220 Górowo Iławeckie,

redakcji: tel. 89 761-04-21, e-mail: blahowist@poczta.onet.pl

Bank Spółdzielczy w Górowie II, Nr 08 8855 0004 2003 0006 3515 0001